

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2626/2019
24.06.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божицара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Радислав Маравић, адвокат из ..., против туженог предузећа „Милан Благојевић“ ад из Смедерева, чији је пуномоћник Слободан Сврзан, адвокат из ..., ради поништаја решења и враћања на рад, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3738/18 од 06.03.2019. године, у седници већа одржаној дана 24.06.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3738/18 од 06.03.2019. године.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Смедереву П1 346/15 од 25.10.2016. године, која је исправљена решењем истог суда П1 346/15 од 25.09.2017. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражено да се поништи решење директора туженог од 23.10.2006. године, којим је тужиоцу отказан уговор о раду и да тужиоца врати на рад и послове које је обављао пре доношења оспореног решења, као и да му накнади трошкове парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3738/18 од 06.03.2019. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у делу става првог изреке којим је одбијен, као неоснован, тужбени захтев, тако што је усвојен тужбени захтев тужиоца па је поништено решење директора туженог од 23.10.2006. године, којим је тужиоцу отказан уговор о раду и обавезан тужени да тужиоца врати на рад и послове које је обављао пре доношења оспореног решења.

Против правноснажне другостепене пресуде тужени је благовремено, преко пуномоћника изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11...87/18),

који се примењује на основу одредбе члана 506. став 2. тог закона и утврдио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом се неосновано указује на битну повреду одредаба парничног поступка учињену пред другостепеним судом из члана 374. став 1. ЗПП, обзиром да је у овој парници одлучено о тужби постављеној у складу са чланом 194. ЗПП, супротно ревизијским наводима.

У правноснажно окончаном поступку је утврђено да је тужилац био у радном односу код туженог. Побижаним решењем од 23.10.2006. године тужиоцу је отказан уговор о раду у смислу члана 179. тачка 3. Закона о раду и чл. 110. и 111. Појединачног колективног уговора туженог, због учињене повреде радне дужности прописане чланом 18. Закона о штрајку, из разлога што је као учесник штрајка, отпочетог Одлуком синдиката „Независност“ од 20.07.2006. године, током 26., 27. и 28.07.2006. године са осталим штрајкачима блокирао главни колски улаз у круг фабрике туженог и на тај начин онемогућио одвијање саобраћаја из круга фабрике, као и према кругу фабрике. Блокада капије је трајала током три наведена дана, а запослени је у њој имао активно учешће, на који начин је послодавац онемогућен да располаже средствима којима је обављао делатност, као и да их користи, да врши отпрему већ готове робе, као и да врши довод сировина. Тужиоцу је претходно упућено упозорење о отказним разлозима на које се изјаснио и затражено је мишљење синдикалне организације. Утврђено је да је Одлуком синдиката „Независност“ од 21.07.2006. године је одлучено о ступању у штрајк, да ће штрајк почети 26.07.2006. године у 06,00 часова са почетком рада прве смене и да ће трајати до испуњења захтева запослених, а као место штрајка је одређен круг предузећа, без ближег одређења места на коме ће се одржати. На почетку, прва три дана, штрајк се одвијао у близини капије предузећа и радници су повремено прилазили капији, након чега је генерални директор туженог почео да доноси решења о удаљењу са рада, а затим и решења о отказу уговора о раду, па тако и решење за тужилу. Тужилац је био члан синдиката „Независност“ који је организовао штрајк и учесник штрајка, али није био организатор ни члан штрајкачког одбора. Инспекција рада је 01.08.2006. године сачинила записник, а тужени се приликом посете инспектора рада није позивао на неправилности, нити су уочене неправилности у организовању штрајка приликом посете инспектора рада.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио тужбени захтев, као неоснован, наводећи да је имао у виду одлуке Апелационог суда у Београду у којима је, по идентичним тужбеним захтевима других учесника у штрајку, поводом истог штрајка, против истог туженог, изнет и став да су сви штрајкачи стајали код капије и изразили своју сагласност да учествују у групи која је спречавањем саобраћаја у круг предузећа вршила притисак на послодавца да испуни захтеве садржане у одлуци у штрајку, да су штрајкачи јавно манифестовали вољу да послодавца онемогуће да испуни располаже средствима за обављање делатности, као и да се незаконито учешће у штрајку остварује и самом чињеницом да учесник штрајка и самим својим присуством подржава незаконито деловање других учесника штрајка, а што све представља отказни разлог.

Супротно, правилно је другостепени суд преиначио првостепену пресуду, усвајањем тужбеног захтева. Наиме, након одржане расправе пред другостепеним

судом, утврђено је да тужилац није спречавао радни процес послодавца, да није учествовао у блокади, односно није спречио пролаз возила, с обзиром да није учествовао у групи штрајкача која је вршила блокаду капије, већ је стајао у парку где су стајали остали како не би ометали пролаз. Из тих разлога је, полазећи од радњи које се тужиоцу стављају на терет оспореним решењем, другостепени суд исто поништио, као незаконито.

Штрајк или прекид рада представља Уставом гарантовано основно социјално право. Према одредби члана 61. Устава Републике Србије, запослени имају право на штрајк у складу са законом и колективним уговором. Право на штрајк може бити ограничено само законом, сходно природи или врсти делатности. Закон о штрајку („Службени гласник РС“ бр. 101/05, 103/12), одредбама члана 14. став 1. прописује да организовање штрајка односно учешће у штрајку под условима утврђеним овим законом не представља повреду радне обавезе, не може бити основ за покретање поступка за утврђивање дисциплинске и материјалне одговорности запосленог и не може за последицу имати престанак радног односа запосленог.

За разлику од учешћа у законитом штрајку, које се не може санкционисати отказом уговора о раду, одредбама члана 18. став 2. Закона о штрајку је прописано да члан штрајкачког одбора или учесник у штрајку који штрајк организује и води на начин којим се угрожава безбедност лица, имовине или здравља људи или који спречава запослене који не учествују у штрајку да раде, односно онемогућава наставак рада по окончању штрајка или спречава послодавца да користи средства и располаже средствима којима послодавац обавља делатност, чини повреду радне дужности за коју се може изрећи мера престанка радног односа. Наведени отказни разлог међутим подразумева да постоји конкретно противправно поступање - индивидуална одговорност запосленог током штрајка, јер учесник штрајка који се понаша по правилима не може сносити одговорност за незаконито поступање других учесника.

Одредбом члана 179. тачка 3. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05) прописано је да послодавац може запосленом отказати уговор о раду, ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца и то ако запослени не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца.

Како из утврђеног чињеничног стања не произилази да је тужилац својим радњама активно учествовао у спречавању неког возила да уђе у круг предузећа односно да изађе из њега, да је спречавао раднике обезбеђења да отворе капију или усмеравао акцију или издавао упутства осталим штрајкачима, правилан је закључак другостепеног суда да нису били испуњени услови из члана 179. тачка 3. Закона о раду. Наиме, само присуство тужиоца на месту окупљања штрајкача не може имати за последицу престанак радног односа, нити се може радити о заједничком колективном умишљају учесника штрајка да блокирају капију, због чега је правилно другостепени суд закључио да тужени није доказао да је тужилац предузимао незаконите радње у смислу правила из члана 18. став 2. Закона о штрајку.

Наводима ревизије којима се истиче погрешна примена материјалног права заправо се оспорава оцена изведених доказа и утврђено чињенично стање, због чега се ревизија не може изјавити према члану 407. став 2. ЗПП.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Божидар Вујичић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић